

KYSTPLAN AS
Postboks 4 Fillan
7239 HITRA

Vår dato:	01.07.2020	Vår referanse:	201958489-2	Vår saksbehandler:
Deres dato:	10.12.2019	Deres referanse:		Heidi Beate Flatås

Fylkeskommunens uttalelse til varsel om oppstart av planarbeid for Skifte boligområde 83/5. Bjugn kommune

Vi viser til deres oversendelse datert 10. desember 2019, og til fylkeskommunens varsel om arkeologiske registreringer datert 13. januar 2020.

Hensikten med reguleringsplanen er å legge til rette for bygging av boliger, gangveg fra boligområdet langs Bålfjordvågen til fylkesvei 721 ved Stor-Sandnes, samt legge til rette for breddeutvidelse/oppgradering av eksisterende kjøreveg fra boligområdet til Vallersundveien (fylkesveg 721). Området ligger ca 2 km fra skole i Vallersund. Det er i kommuneplanens arealdel satt krav om gang- og sykkelveg før området bygges ut. Den foreslåtte gang- og sykkelvegen er imidlertid ikke vist som framtidig gang- og sykkelveg i arealdelen.

Traseen for gang- og sykkelvegen er ikke lagt i samsvar med kommuneplanens arealdel. I henhold til arealdelen er gang- og sykkelveg tilknyttet område B18, den strekningen av fv. 721 som går fra brua nordøst for Bålfjordvågen og fram til krysset til Vallersund oppvekstsenter. I vedtatt kommuneplan er det satt forutsetning for utbygging av område B18 – Skifte: *Området kan ikke bygges ut før gang- og sykkelvei langs Jøssundveien, FV 721 fra avkjørsel til boligfeltet til avkjørselen til Vallersund oppvekstsenter er bygd.*

Fylkeskommunen tar med denne planuttalelsen ikke stilling til økonomi eller prioritering ved en eventuell gjennomføring av veg- gang/sykkelveiprosjektet.

Det er stor tomterese i Vallersund, og i nylig vedtatt kommuneplanens arealdel er det angitt at det er rundt 135 daa avsatt til boligformål i tillegg til i overkant av 50 ledige regulerte eneboligtomter i området. Fylkeskommunen mener det er uheldig å ta i bruk nye områder før ledige planavklarte tomter er bebygd.

Vi vil minne om at prinsippet om universell utforming skal ivaretas i planleggingen og kravene til det enkelte byggetiltak. Det samme gjelder hensynet til barn og unges oppvekstsvilkår og estetisk utforming av omgivelsene. Uttrykket barn og unge i plansammenheng gjelder aldersgruppen 0-18 år. Innenfor denne gruppen vil behov og forutsetninger variere. Tiltak for å sikre oppvekstsvilkårene må vurderes ut fra de behov barn i ulike aldre har. Dette gjelder ikke minst for grupper med nedsatt funksjonsevne,

og de litt større barna som gjerne trenger større områder for sine aktiviteter enn de minste barna. Utformingen av selve planområdet har også betydning for bokvalitet, trivsel og helse. Uteoppholdsareal med god kvalitet og gode sol- og lysforhold bør prioriteres.

Nyere tids kulturminner

Revidert plangrense innbefatter ikke SEFRAK-registrerte bygg fra før 1850.

Det er to gårdstun med bevaringsverdig bygningsmasse/SEFRAK-registrerte bygg fra før 1850 tilgrensende til planområdet. Foreslått planområdet ligger delvis innenfor formålsområdet avsatt til boligformål i kommuneplanens arealdel og strekker seg delvis inn i LNF-området- hensynssone for kulturmiljø. Regulering av boliger med tilhørende installasjoner i LNFR-områder/ innenfor etablert hensynssone aksepteres ikke.

Videre beskriver forslagsstiller at boliger, evt. terrassehus vurderes etablert innenfor plangrensen. Vi viser til eksisterende bygningstypologi og strukturer. Volumer av varierende størrelse i rektangulære langstrakte volumer med saltak er stedstypiske. Vi oppfordrer til at en slik bygningstype benyttes som utgangspunkt for videre vurdering av tetthet, bygningshøyder og organisering av bomiljøer innenfor planen som er lagt frem for høring.

Eldre tids kulturminner

Trøndelag fylkeskommune har utført den varslede arkeologiske registreringen i forbindelse med reguleringsplanarbeidet.

Under registreringen ble det påvist en gravrøys, en boplasslokalitet med kulturlag og en enkeltliggende kokegrop slik vedlagte kart viser. Dette er automatisk fredete kulturminner med hjemmel i kulturminnelovens § 4. Det samme er tilfelle med en sikringssone i et fem meter bredt belte rundt ytterkanten av kulturminnene, jf. § 6. Det er ikke tillatt med noen form for inngrep i kulturminnene eller sikringssonene, heller ikke andre tiltak i omgivelsene som kan ha uheldiginnvirkning på kulturminnene.

Hensynssone d) H730 og hensynssone c) H570

Det må tas arealbruksmessige hensyn til de automatisk fredete kulturminnene som finnes innenfor planområdet. Dette gjøres gjennom å regulere selve kulturminnene og sikringssonen til hensynssone d), båndlagt i henhold til kulturminneloven. Videre foreslår vi å regulere et område omkring til hensynssone c)– vern av kulturmiljø, i henhold til Plan- og bygningsloven § 12-6. Hensynssone c) skal sikre at gravrøysen blir liggende i sitt opprinnelige terreng og at virkningen av kulturminnet bevares for ettertiden. Hensynssonen kan kombineres med andre formål, for eksempel LFNR.

Utvelgelsen av arealet som skal reguleres til hensynssone c) bevaring av kulturmiljøer og kulturminner gjøres med bakgrunn i en faglig begrunnelse hvor elementer som siktelinjer, kulturhistorisk sammenheng mellom de ulike kulturminnene, kulturminnenes opprinnelige funksjon og bakgrunn for deres beliggenhet, grad av bevaringstilstand, landskapets grad av urørthet og autenticitet spiller inn. Gravrøysen inngår i et kulturmiljø i et landskap som er lite endret siden den gang graven ble anlagt. Det er få moderne inngrep i området og det er kulturminneforvaltningens mening at dette bør opprettholdes gjennom reguleringen.

Registrert gravrøys

Gravrøysa er anlagt på toppen av en kolle med fritt utsyn. Dette er en typisk plassering av gravrøys fra bronsealder og jernalder i kyststrøk. Gravminnet er anlagt nettopp her trolig med den hensikt å gjøre sjøfarende oppmerksom på at her var mektige kvinner og menn som hadde økonomi til å bli lagt i røys. Et annet moment som er vanlig er at «utsikt» for den døde også har vært av betydning. En kan tenke seg at de døde som er gravlagt på slike markerte koller nært sjøen har hatt nær tilknytning til sjøen i levende live. Da kulturminnene i sin tid ble til, var utsyn og innsyn altså viktige for valg av gravsted. Kulturminneforvaltningen er opptatt av at man i fremtiden skal ha muligheten til å forstå og oppleve slike sammenhenger.

Registrert boplass

Boplassen er ikke synlig på overflaten, og er registrert ved søkesjakt. Avgrensning av boplassen er gjort på bakgrunn av søkesjakter med funn av flerfasede kulturlag, samt topografiske forhold.

Vi kan signalisere følgende vilkår for egengodkjenning av planen.

- Kulturminnene skal merkes i plankartet som hensynssone d) H730 – båndlegging etter lov om kulturminner, slik vedlagte kart viser.

- Det tas inn en bestemmelse under Hensynssoner under en egen §:

H730 – Båndlegging etter lov om kulturminner – Hensynssone d)

«Kulturminnene H730_1, H730_2 osv. er automatisk fredet etter kulturminnelovens § 4. Det samme er en sikringssone i et 5 meters bredt belte fra kulturminnenes ytterkant jfr. kulturminnelovens § 6.

Inngrep i grunnen eller andre tiltak som kan virke inn på det automatisk fredete kulturminnet innenfor hensynssone H730 er ikke tillatt uten etter dispensasjon fra kulturminneloven. Søknad skal sendes kulturvernmyndighetene (fylkeskommunen) i god tid før arbeidet er planlagt igangsatt.»

- Et bufferareal til kulturminnene merkes i plankartet som hensynssone c) H570, slik vedlagte kart viser.

- Det tas inn en bestemmelse under Hensynssoner under en egen §:

H570 – Bevaring kulturmiljø – Hensynssone c)

«Innen område for LNFR med hensynssone c) – bevaring kulturmiljø - må det ikke foretas noen inngrep i marka eller gjøres aktivitet som kan ha uheldig innvirkning på dette arealet. Eventuelle nødvendige mindre tiltak innen hensynssonen må gjøres rede for særskilt og må godkjennes av regional kulturminnemyndighet (fylkeskommunen).»

«Innenfor hensynssone c) kan marken fortsatt nyttes til jordbruksdrift. Uten tillatelse fra kulturvernmyndighetene (fylkeskommunen) må det ikke foretas pløying og annet jordarbeid dypere enn tidligere (kulturminneloven § 3).»

Alternativ 2. Det søkes om dispensasjon fra kulturminnelovens § 8,4.

De påviste kulturminnene er automatisk fredet etter kulturminnelovens § 4 og det er forbud mot inngrep i automatisk fredete kulturminner, kulturminnelovens § 3. Imidlertid

foreligger det anledning til å søke om dispensasjon fra fredningsbestemmelsen. En reguleringsplan som eventuelt legges fram i konflikt med fredete kulturminner er å regne som en søknad om dispensasjon fra kulturminnelovens § 8: *Tillatelse til inngrep i automatisk fredete kulturminner*. Av kulturminnelovens § 8.4 ledd fremgår det at forholdet til automatisk fredete kulturminner forutsettes avklart gjennom behandling av reguleringsplanen og kan ikke utsettes til senere. Dersom det gis tillatelse gjennom plan til inngrep i fredete kulturminner vil det normalt forutsette vilkår om arkeologisk utgraving for tiltakshavers regning

Skulle det være spørsmål eller ønske om en nærmere redegjørelse for de nevnte forhold ber vi om at det tas kontakt med oss. Regning for utført arbeid og arkeologisk rapport vil bli oversendt i separat ekspedisjon.

Vi vil på forespørsel oversende digitale data av både hensynssoner og de påviste kulturminnene, enten på sosi-format eller shape-format.

For ordens skyld minner vi om at vilkår for egengodkjenning kan innebære innsigelse til planen dersom vilkårene ikke imøtekommes. Saken vil da bli behandlet politisk i fylkesutvalget.

Fylkeskommunen gjør oppmerksom på at vi nå har tatt over forvaltningsansvaret for fylkesvegene. Fylkeskommunen vil komme tilbake med en endelig uttalelse når planen sendes på høring.

Vedlegg: Kart med inntegninger av hensynssone d) og c)

Med vennlig hilsen

Anne Caroline Haugan
Seksjonsleder

Heidi Beate Flatås
Rådgiver

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Kontaktpersoner:

Eldre tids kulturminner Knut Harald Stomsvik e-post: knust@trondelagfylke.no

Nyere tids kulturminner Heike Schmidt e-post : e-heisc@trondelagfylke.no

Kopimottakere:

FYLKESMANNEN I TRØNDELAGE
NORGES VASSDRAGS- OG ENERGIDIREKTORAT (NVE)
SAMEDIGGI / SAMETINGET
ØRLAND KOMMUNE

Trøndelag fylkeskommune

Seksjon Plan

